

AĞRI

Prof. Dr. Sevim ÇEVİK

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu bölüm sonunda okuyucu;

1. Hemşire yoğun bakım hastasında ağrı nedenlerini tanımlar.
2. Hemşire yoğun bakım hastasında ağrının görülme sıklığını bilir.
3. Hemşire yoğun bakım hastasında doğru ağrı tanılama yöntemlerini bilir ve uygular.
4. Hemşire yoğun bakım hastasında ağrının yönetiminde kullanılan farmakolojik yöntemleri sıralar.
5. Hemşire yoğun bakım hastasında ağrının yönetiminde kullanılan farmakolojik olmayan yöntemleri bilir ve uygular.

GİRİŞ

Dahili, cerrahi, travma, çocuk ve yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde yatan hastalar, hastalıklarından kaynaklanan nedenlerle dinlenme sırasında veya endotraheal aspirasyon, derin solunum ve öksürme egzersizleri, pozisyon verme, pansuman değişimi, invazif girişimler gibi yoğun bakım uygulamaları sırasında sıklıkla ağrı deneyimlerler. Hasta için hoş olmayan ve rahatsızlık veren bu deneyim, endojen katekolamin aktivitesinde, oksijen tüketiminde ve metabolizmada artışa; immün sistemin baskılanmasına neden olmaktadır. Şiddetli ağrı aynı zamanda uyku bozukluğuna, deliryumun ve ajitasyonun alevlenmesine, posttravmatik stres bozukluğunun görülme sıklığında artışa, yoğun bakım ünitesinde kalış süre-

KAYNAKLAR

1. Barr J, Fraser GL, Puntillo K, Ely EW, Gelinas J, Dasta JF., et al. Clinical Practice Guidelines for the Management of Pain, Agitation, and Delirium in Adult Patients in the Intensive Care Unit. *Crit Care Med* 2013; 41(1): 263-306.
2. Pandharipande PP, Patel MB, Barr J. Management of Pain, Agitation, and Delirium in Critically Ill Patients. *Pol Arch Med Wewn* 2014; 124(3): 114-23.
3. Esen H, Öntürk ZK, Badır A, Eti Aslan F. Entübe ve Sedatize Yoğun Bakım Hastalarının Pozisyon Verme ve Aspirasyon Sırasındaki Ağrı Davranışları. *Acıbadem Sağlık Bilimleri Dergisi* 2010; 1(2): 89-93.
4. Gerber A, Thevoz AL, Ramelet AS. Expert Clinical Reasoning and Pain Assessment in Mechanically Ventilated Patients: A Descriptive Study. *Australian Critical Care* 2015;28: 2-8.
5. Korhan EA, Uyar M. Ağrı Kontrolünde Kanıt Temelli Yaklaşım: Refleksoloji. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi* 2014; 5(1): 9-14.
6. Uyar M, Korhan EA. Yoğun Bakım Hastalarında Müzik Terapinin Ağrı ve Anksiyete Üzerine Etkisi. *Ağrı* 2011; 23(4): 139-146.
7. Arbour C, Gelinas C. Behavioral and Physiologic Indicators of Pain in Nonverbal Patients with a Traumatic Brain Injury: An Integrative Review. *Pain Management Nursing* 2014; 15(2):506-18.
8. Campbell M. Caring for Dying Patients in the Intensive Care Unit. *AACN Advanced Critical Care* 2015; 26(2): 110-120.
9. Yıldırım M, Ünver S, Kanan N, Akyolcu N. Hemşirelerin Ağrılı Yüz İfadelerini Değerlendirme Becerilerinin Klinik Deneyimleri İle İlişkisi. *F.N. Hem. Derg* 2014; 22(3): 152-8.
10. Alderson SM, McKechnie SR. Unrecognized, Undertreated, Pain in ICU: Causes, Effects, and How to Do Better. *Open Journal of Nursing* 2013; 3:108-113.
11. Ayasrah SM, O'Neill TM, Abdalrahim MS, Sutary MM, Kharabsheh MS. Pain Assessment and Management in Critically Ill Intubated Patients in Jordan: A Prospective Study. *International Journal of Health Sciences* 2014; 8(3): 287-98.
12. Herr K, Coyne PJ, McCaffery M, Manworren R, Merkel S. Pain Assessment in the Patient Unable to Self-report: Position Statement with Clinical Practice Recommendations. *Pain Management Nursing* 2011; 12(4): 230-50.
13. Chanques G, Pohlman A, Kress JP, Molinari N, Jong A, Jaber S. Psychometric Comparison of Three Behavioural Scales for the Assessment of Pain in Critically Ill Patients Unable to Self-report. *Crit Care* 2014; 18:3-12.
14. Jeitziner MM, Hamers JPH, Bürgin R, Hantikainen V, Zwakhalen SMG. Long-term Consequences of Pain, Anxiety and Agitation for Critically Ill Older Patients After an Intensive Care Unit Stay. *Journal of Clinical Nursing* 2015. doi: 10.1111/jocn.12801.
15. Gelinas C, Arbour C, Michaud C, Rober L, Cote J. Patients and ICU Nurses' Perspectives of Non-pharmacological Interventions for Pain Management. *Nursing in Critical Care* 2012; 18(6): 307-18.
16. Kirksey KM, McGlory G, Sefcik EF. Pain Assessment and Management in Critically Ill Older Adults. *Crit Care Nurs Q* 2015; 38(3): 237-44.
17. Puntillo KA, Arai S, Cohen NH, et al. Symptoms Experienced by Intensive Care Unit Patients at High Risk of Dying. *Crit Care Med* 2010; 38(11):2155-2160.

18. Chen HJ, Chem YM. Pain Assessment: Validation of the Physiologic Indicators in the Ventilated Adult Patient. *Pain Management Nursing* 2015; 16(2):105-111.
19. Altshuler J, Spoelhof B. Pain, Agitation, Delirium, and Neuromuscular Blockade. *Crit Care Nurs Q* 2013;36(4):356-69.
20. Kumsar AK, Yılmaz FT. Yoğun Bakım Ünitesinin Yoğun Bakım Hastası Üzerindeki Etkileri ve Hemşirelik Bakımı. *Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Dergisi* 2013; 10(2): 56-60.
21. Yaman Aktaş Y, Karabulut N. Mekanik Ventilasyonlu Hastada Ağrı Değerlendirmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi* 2014; 3(4):1132-46.
22. Sutari MM, Abdalrahim MS, Ayasrah SM. Pain Among Mechanically Ventilated Patients in Critical Care Units. *J Res Med Sci* 2014; 19(8): 726-32.
23. Demir Y. Yoğun Bakım Ünitesinde Ağrı Deneyimi ve Ağrının Değerlendirilmesi: Literatür İncelemesi. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi* 2012; 2(1): 24-30.
24. Buttes P, Keal G, Nones S, Stocks L, Stout C. Validation of the Critical Care Pain Observation Tool in Adult Critically Ill Patients. *Dimens Crit care Nurs* 2014; 33(2):78-81.
25. Jeitziner MM, Schwendimann R, Hamers JPH, Rohrer O, Hantikainen V, Jakob SM. Assessment of Pain in Sedated and Mechanically Ventilated Patients: An Observational Study. *Acta Anaesthesiol Scand* 2012; 56: 645-54.
26. Rijkenberg S, Stilma W, Endeman H, Bosman RJ, Straaten O. Pain Measurement in Mechanically Ventilated Critically Ill Patients: Behavioral Pain Scale Versus Critical Care Pain Observation Tool. *Journal of Critical Care* 2015; 30:167-72.
27. Voepel-Lewis T, Zanotti J, Dammeyer JA, Merkel SA. Reliability and Validity of the Face, Legs, Activity, Cry, Consolability, Behavioral Tool in Assessing Acute Pain in Critically Ill Patients. *American Journal of Critical Care* 2010; 19(1): 55-62.
28. Marmo L, Fowler S. Pain Assessment Tool in the Critically Ill Post-open Heart Surgery Patient Population. *Pain Manag Nurs* 2010; 11(3):134-40.
29. Diallo B, Kautz DD. Better Pain Management for Elders in the Intensive Care Unit. *Dimens Crit Care Nurs* 2014;33(6):316-19.
30. Ahlers SJGM, van der Veen AM, van Dijk M, Tibboel D, Knibbe CAJ. The Use of the Behavioral Pain Scale to Assess Pain in Conscious Sedated Patients. *Anesth Analg* 2010; 110: 127-33.
31. Puntillo K, Nelson JE, Weissman D, Curtis R, Weiss S, Frontera J., et al. Palliative care in the ICU: Relief of Pain, Dyspnea, and Thirst- A Report from the IPAL-ICU Advisory Board. *Intensive Care Med* 2014; 40:235-248.
32. Arbour C, Gelinas C. Are Vital Signs Valid Indicators for the Assessment of Pain in Postoperative Cardiac Surgery ICU Adults? *Intensive and Critical Care Nursing* 2010;26:83-90.
33. Yaman Aktaş Y, Karabulut N. The Effects of Music Therapy in Endotracheal Suctioning of Mechanically Ventilated Patients. *Nurs Crit Care* 2015. doi: 10.1111/nicc.12159.
34. Jafari H, Emami Zeydi A, Khani S, Esmaili R, Soleimani A. The Effects of Listening to Preferred Music on Pain Intensity After Open Heart Surgery. *Iran J Nurs Midwifery Res* 2012; 17(1): 1-6.
35. Mirbagher Ajorpaz N, Mohammadi A, Najaran H, Khazaei S. Effect of Music on Postoperative Pain in Patients Under Open Heart Surgery. *Nurs Midwifery Stud* 2014; 3(3): e20213

36. Cooke M, Chaboyer W, Schluter P, Foster M, Harris D, Teakle R. The Effect of Music on Discomfort Experienced by Intensive Care Unit Patients During Turning: A Randomized Cross-over Study. *International Journal of Nursing Practice* 2010; 16:125–131.
37. Iblher P, Mahler H, Heinze H, Huppe M, Klotz KF, Eichler W. Does Music Harm Patients After Cardiac Surgery? A Randomized, Controlled Study. *Applied Cardiopulmonary Pathophysiology* 2011; 15: 14–23.
38. Demir Y, Khorshid L. The Effect of Cold Application in Combination with Standard Analgesic Administration on Pain and Anxiety During Chest Tube Removal: A Single-Blinded, Randomized, Double-Controlled Study. *Pain Management Nursing* 2010; 11: 186–196.
39. Martorella G, Boitor M, Michaud C, Gelinas C. Feasibility and Acceptability of Hand Massage Therapy for Pain Management of Postoperative Cardiac Surgery Patients in the Intensive Care Unit. *Heart Lung* 2014; 43(5): 437-44.